

باسمه تعالی

جمهوری اسلامی ایران

مدیریت آموزش و پرورش ناحیه ۱ کرج

اداره کل آموزش و پرورش استان البرز ناحیه ۱ کرج

امتحانات نوبت اول مجتمع آموزشی سلاله سال تحصیلی ۱۴۰۰-۹۹

نام و نام خانوادگی:		آزمون درس: علوم و فنون ادبی ۲		نمره به عدد:
نام دبیر: فضلی		تاریخ آزمون: ۹۹/۱۰/۲۴		نمره به حروف:
کلاس: یازدهم		مدت آزمون: ۱۰۰ دقیقه		تعداد صفحات: ۴
ردیف	صفحه: ۱	بارم		
	الف) تاریخ ادبیات (۲ نمره)			
۱	درستی یا نادرستی عبارت‌های زیر را با «د»، «ن» مشخص کنید. الف) مثنوی عشاق‌نامه از جمله کتاب‌های مشهور فخرالدین عراقی است. ب) سعدی با تلفیق عشق و عرفان، غزل فارسی را به کمال رسانید.	۰/۵		
۲	جاهای خالی را با واژگان مناسب پر کنید. الف) اقدام مهم فرهنگی خواجه رشیدالدین فضل‌الله همدانی تأسیس عمارت ..... در تبریز است. ب) قالب ..... که پیش از این در خدمت ستایش فرمانروایان بود، کمرنگ شد و ..... که زبان دل و عشق بود، گسترش یافت. پ) سبک عراقی به مدت ..... سال، سبک غالب متون ادب فارسی بود.	۰/۷۵		
۳	مثنوی «جمشید و خورشید» اثر کیست و به شیوه داستان‌های کدام شاعر نگاشته شده است؟	۰/۵		
۴	دلایل نام‌گذاری سبک عراقی به این نام چه بود؟ (ذکر یک دلیل کافی است).	۰/۲۵		
	ب) سبک‌شناسی (۲ نمره)			
۵	مهم‌ترین ویژگی زبانی سبک عراقی کدام گزینه است؟ الف) به کارگیری نشانه «مر» در کنار مفعول ب) جایگزین شدن حرف «در» به جای اندر پ) درهم آمیختگی مختصات کهنه و نو د) به کارگیری لغات عربی به جای لغات فارسی	۰/۲۵		
۶	هریک از موارد زیر جزء کدام یک از قلمروهای (زبانی، ادبی یا فکری) شعر سبک عراقی است؟ الف) غم‌گرایی: ..... ب) لغات فارسی اصیل قدیم کم شده و جای آنها را لغات عربی گرفته است: ..... پ) قصیده از رونق افتاد و غزل عاشقانه و عارفانه رواج یافت:	۰/۷۵		
۷	علت رواج تاریخ‌نویسی در دوره مغول چه بود؟	۰/۵		

ردیف	بارم	صفحه: ۲																																																																											
۸	۰/۵	<p>کوتاه پاسخ دهید: (الف) نام قدیمی‌ترین کتاب تاریخ نوشته شده دربارهٔ تیمور: ..... (ب) ملاحسین واعظ کاشفی کتاب کلیله و دمنه را به زبان ساده بازنویسی کرد و نام آن را ..... گذاشت.</p>																																																																											
۹	۱	<p>(ج) موسیقی شعر (۶ نمره) وزن واژهٔ کدام یک از موارد زیر نادرست است؟ درست آن را بنویسید. (الف) شبی زیبا: فاعلاتن (ب) صنوبر: فعولن (پ) با هنران: مفتعلن (ت) همی خواهم: مفاعیلن</p>																																																																											
۱۰	۲	<p>یک مصراع از بیت زیر را متناسب با پایه‌های آوایی تفکیک کنید، سپس وزن آنها را بنویسید. تا نگردي بی‌خبر از جسم و جان کی خبر یابی ز جانان یک زمان</p> <table border="1" data-bbox="185 913 1428 1189"> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>پایه آوایی</td> </tr> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>وزن</td> </tr> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>نشانه</td> </tr> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>هجایی</td> </tr> </table>																		پایه آوایی																			وزن																			نشانه																			هجایی
																	پایه آوایی																																																												
																		وزن																																																											
																		نشانه																																																											
																		هجایی																																																											
۱۱	۱	<p>نام رکن‌های معادل هجاهای زیر را بنویسید. (الف) « - - U U » (ب) « - U - - »</p>																																																																											
۱۲	۱	<p>با خوانش درست ابیات، مرز پایه‌های آوایی یا ارکان آن را مشخص کنید و هر پایه را در خانهٔ خود قرار دهید: یار مرا غار مرا عشق جگرخوار مرا یار تویی غار تویی خواجه نگهدار مرا</p> <table border="1" data-bbox="185 1615 1428 1758"> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td> </tr> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td> </tr> </table>																																																																											
۱۳	۰/۵	<p>بیت زیر از چه پایه‌ای پدید آمده است؟ (مفتعلن، فاعلاتن...) روزگار است این که گه عزت دهد گه خوار دارد چرخ بازیگر از این بازیچه‌ها بسیار دارد</p>																																																																											
۱۴	۰/۵	<p>مشخص کنید مصراع نخست بیت زیر، سه پایه‌ای است یا چهار پایه‌ای؟ درین درگاه بی‌چونی، همه لطف است و موزونی چه صحرایی، چه خضرابی، چه درگاهی، نمی‌دانم</p>																																																																											

ردیف	بارم	صفحه: ۳
		(د) زیباشناسی (۶ نمره)
۱۵	۱/۵	در مثال های زیر، مشبّه را مشخص نمایید و بنویسید نوع تشبیه گسترده است یا فشرده؟ الف) دل گرفتار بلای عشق توست جان شهید کربلای عشق توست ب) ایام گل چو عمر به رفتن شتاب کرد. پ) رونده بی معرفت مرغ بی پر است.
۱۶	۰/۵	در هر یک از نمونه های زیر کدام یک از ارکان تشبیه محذوف است؟ الف) زندگی آتشگهی دیرنده پا برجاست. ب) دانا چو طبله عطار است.
۱۷	۰/۷۵	در عبارت زیر «مشبّه» و «مشبّه به» و «ادات تشبیه» را مشخص کنید. «سینه باید گشاده چون دریا تا کند نغمه ای چو دریا ساز»
۱۸	۰/۵	نام پایه تشبیه مشخص شده را بنویسید. الف) مرا در دل درخت مهربانی به چه ماند؟ به سرو بوستانی ب) گویند روی سرخ تو سعدی که زرد کرد؟ اکسیر عشق بر مسم افتاد و زر شدم
۱۹	۰/۵	در کدام یک از مصراع های زیر واژه «دشت» معنای «مجازی» و در کدام یک معنای «حقیقی» دارد؟ الف) خروشی برآمد ز دشت و ز شهر غم آمد جهان را از آن کار بهر ب) چو دریای خون شد همه دشت و راغ جهان چون شب و تیغ ها چون چراغ
۲۰	۱/۵	در نمونه های زیر قرینه مجاز را مشخص کنید؛ سپس مفهوم مجازی واژه های مشخص شده را بنویسید. الف) سینه خواهم شرحه شرحه از فراق تا بگویم شرح درد اشتیاق ب) برآشفت ایران و برخاست گرد همی هر کسی کرد ساز نبرد پ) حالا کلاس سخت در خنده فرو رفته بود.
۲۱	۰/۷۵	معنای مجازی واژه های مشخص شده را بنویسید. الف) به یاد روی شیرین بیت می گفت چو آتش تیشه می زد، کوه می سفت ب) سر آن ندارد امشب که برآید آفتابی چه خیال ها گذر کرد و گذر نکرد خوابی پ) درخت تو گر بار دانش بگيرد به زیر آوری چرخ نیلوفری را

بارم	صفحه: ۴	ردیف
۱	<p>(ه) نقد و تحلیل شعر و نثر (۴ نمره)</p> <p>متن زیر را از نظر زیبایی‌شناسی بررسی کنید. (چهار آرایه غیر تکراری)</p> <p>فراش باد صبا را گفته تا فرش زمردین بگسترد و دایه ابر بهاری را فرموده تا بنات نبات در مهد زمین بپرورد. درختان را به خلعت نوروزی قبای سبز ورق در بر گرفته و اطفال شاخ را به قدوم موسم ربیع کلاه شکوفه بر سر نهاده.</p>	۲۲
۱	<p>یک مورد از ویژگی‌های فکری و یک مورد از ویژگی‌های ادبی بیت زیر را بنویسید.</p> <p>« بدان که شریعت، گفت انبیاست و طریقت، کرد انبیاست و حقیقت، دید انبیاست. »</p>	۲۳
۲	<p>اشعار زیر را بخوانید و به پرسش‌ها پاسخ دهید.</p> <p>آن یکی آمد در یاری بزد گفت من؛ گفتش برو هنگام نیست خام را جز آتش هجر و فراق رفت آن مسکین و سالی در سفر پخته شد آن سوخته؛ پس بازگشت حلقه زد بر در به صد ترس و ادب بانگ زد یارش که بر در کیست آن</p> <p>گفت یارش کیستی ای معتمد بر چنین خوانی مقام خام نیست کی پزد کی وا رهاند از نفاق؟ در فراق دوست سوزید از شرر باز گرد خانه انباز گشت تا بنجهد بی ادب لفظی ز لب گفت بر در هم تویی ای دلستان</p> <p>الف) سه مورد از ویژگی‌های زبانی ابیات بالا را بنویسید؟</p> <p>ب) ویژگی فکری حاکم بر شعر چیست؟</p> <p>ج) سه ویژگی ادبی شعر را بنویسید.</p>	۲۴
جمع	سربلند و پیروز باشید	۲۰